

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Віталій ДЯЧЕК

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Аналіз економіки України з використанням СНР»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____
галузь знань _____ 07 «Управління та адміністрування» _____
спеціальність _____ 071 «Облік і оподаткування» _____
освітня програма _____ «Облік і оподаткування» _____
вид дисципліни _____ за вибором _____
факультет _____ економічний _____

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

“27” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

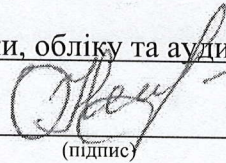
Юлія ЛАЗЕБНИК, професор закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту ХНУ імені В. Н. Каразіна, докт. екон. наук, професор.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “26” серпня 2024 року № 1

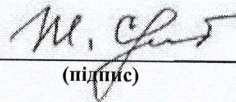
Завідувачка кафедри статистики, обліку та аудиту

(підпис)

Оксана НЕСТЕРЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи)
«Облік і оподаткування»

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) «Облік і оподаткування»

(підпис)

Тетяна СЛЮНІНА

Програму погоджено науково-методичною комісією
економічного факультету

(назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна)

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Дар'я ЗАГОРСЬКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Аналіз економіки України з використанням СНР» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **магістра** спеціальності (напряму) 071 «Облік і оподаткування»
освітня програма «Облік і оподаткування»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є опанування найважливіших понять і категорій системи національних рахунків (СНР); принципів побудови рахунків і балансів; ознайомлення з основними напрямками аналізу економіки України з використанням СНР.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- надати загальне уявлення про статистичну методологію, засновану на національному рахівництві й прийняту в міжнародній практиці;
- ознайомити студентів з теоретичними основами, поняттями й категоріями національного рахівництва;
- охарактеризувати систему національних рахунків;
- розкрити напрямки застосування національного рахівництва в аналітичних цілях і в прогнозуванні економічного розвитку.

Після завершення курсу студент має набути такі **загальні, фахові та спеціалізовані компетентності**:

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

1.3. Кількість кредитів – 6.

1.4. Загальна кількість годин – 180.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни:

За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32 год.	4 год.ауд. + 4 год.дист.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
132 год.	142 год.
у тому числі, індивідуальні завдання	
-	-

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

РН01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

РН10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

РН17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Після завершення курсу студент має здобути **знання**:

- усвідомлювати сутність основних категорій, класифікацій і концепцій системи макроекономічного рахівництва;
- ідентифікувати рівні секторальної класифікації;
- розуміти принципи побудови рахунків СНР для внутрішньої економіки та рахунків „іншого світу”;
- усвідомлювати сутність методик розрахунку основних макроекономічних показників;
- демонструвати розуміння сутності та принципів побудови моделі Леонтьєва «Витрати-випуск»;

вміння:

- складати основні рахунки СНР;
- розраховувати основні макроекономічні показники;
- розраховувати балансуючі статті за основними рахунками СНР;
- оцінювати параметри внутрішньогалузевого споживання на основі моделі Леонтьєва «Витрати-випуск»;
- аналізувати стан і тенденції розвитку економіки на основі даних СНР.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи організації національного рахівництва та аналізу національної економіки

Тема 1. Статистика макроекономічних показників та система національних рахунків

- 1.1. Поняття про систему національних рахунків
- 1.2. Основні визначення та концепції у системі національних рахунків
- 1.3. Загальні принципи побудови та основні рахунки системи національних рахунків
- 1.4. Система статистичних показників результатів функціонування економіки
- 1.5. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту

Тема 2. Використання СНР у макроекономічному аналізі

- 2.1. Аналітичні можливості основних рахунків СНР
- 2.2. Аналітичні можливості рахунків нагромадження, балансів активів і пасивів, рахунку товарів і послуг
- 2.3. Використання СНР у макроекономічному аналізі

Тема 3. Методи статистичного дослідження національної економіки з використанням СНР

- 3.1. Проблеми співставності даних національних рахунків в динаміці
- 3.2. Аналіз впливу структурних змін в економіці на динаміку макроекономічних агрегатів та ефективність національної економіки
- 3.3. Моделювання та прогнозування національної економіки на базі СНР

Тема 4. Балансові таблиці «витрати – випуск»

- 4.1. Сутність методу «Витрати – випуск» у викладі В.В. Леонтьєва
- 4.2. Таблиці «Витрати – випуск» в СНР України
- 4.3. Лінійні моделі економіки. Побудова та аналіз моделі Леонтьєва «Витрати – випуск»

Тема 5. Методика підготовки базисних і нормативних прогнозів макроекономічного розвитку

- 5.1. Моделі прогнозування економічних об'єктів
- 5.2. Моделі прогнозування в дослідженні окремих секторів економіки

Тема 6. Методологія оцінювання неспостережуваної економіки

- 6.1. Теоретичні основи вивчення неспостережуваної економіки: основні поняття, види та підходи до вимірювання
- 6.2. Неспостережувана й неформальна економіка у СНР-2008
- 6.3. Оцінка компонентів неспостережуваної економіки

Розділ 2. Інструменти статистичного дослідження макроекономічних процесів у державі**Тема 7. Методологія статистики платіжного балансу**

- 7.1. Поняття платіжного балансу та розвиток міжнародних розрахунків..
- 7.2. Принципи побудови та джерела інформації для платіжного балансу.
- 7.3. Напрями статистичного аналізу платіжного балансу
- 7.4. Платіжний баланс України

Тема 8. Методологія статистики державних фінансів

- 8.1. Поняття, предмет і завдання статистики фінансів
- 8.2. Статистика державного бюджету
- 8.3. Статистика грошового обігу
- 8.4. Статистика кредиту

Тема 9. Методологія статистики грошово-кредитного сектору

- 9.1. Поняття й економічне значення грошового обігу
- 9.2. Статистичний аналіз грошового обігу

3. Структура навчальної дисципліни*

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	дист	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи організації національного рахівництва та аналізу національної економіки												
Тема 1. Статистика макроекономічних показників та система національних рахунків	20	4	2	-	-	14	17	0,5	-	-	0,5	16
Тема 2. Використання СНР у макроекономічному аналізі	20	4	2	-	-	14	17	0,5	-	-	0,5	16
Тема 3. Методи статистичного дослідження національної економіки з використанням СНР	20	4	2	-	-	14	17	0,5	-	-	0,5	16
Тема 4. Балансові таблиці «витрати – випуск»	21	4	2			15	17	0,5			0,5	16
Разом за Розділом 1	81	16	8	-	-	57	68	2	-	-	2	64
Розділ 2. Інструменти статистичного дослідження макроекономічних процесів у державі												
Тема 5. Методика підготовки базисних і нормативних прогнозів макроекономічного розвитку	21	4	2	-	-	15	17	0,5	-	-	0,5	16
Тема 6. Методологія оцінювання неспостережуваної економіки	21	4	2			15	17	0,5			0,5	16
Тема 7. Методологія статистики платіжного балансу	21	4	2	-	-	15	17	0,5	-	-	0,5	16
Тема 8. Методологія статистики державних фінансів	18	2	1	-	-	15	15,5	0,25	-	-	0,25	15
Тема 9. Методологія статистики грошово-кредитного сектору	18	2	1			15	15,5	0,25			0,25	15
Разом за Розділом 2	99	16	8	-	-	75	82	2	-	-	2	78
Індивідуальні завдання	-					-	-					-
Усього годин	180	32	16	-	-	132	150	4	-	-	4	142

* структура навчальної дисципліни (години на вивчення) може змінюватись у зв'язку із змінами законодавства, ступенем засвоєння матеріалу студентами, коригуванням структури навчального року (графіку навчального процесу) тощо. Можлива зміна послідовності розкриття навчального матеріалу в межах окремого розділу або теми, але так, щоб не порушувалась загальна логіка його викладу.

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Статистика макроекономічних показників та система національних рахунків	2
2	Тема 2. Використання СНР у макроекономічному аналізі	2
3	Тема 3. Методи статистичного дослідження національної економіки з використанням СНР	2
4	Тема 4. Балансові таблиці «витрати – випуск»	2
5	Тема 5. Методика підготовки базисних і нормативних прогнозів макроекономічного розвитку	2
6	Тема 6. Методологія оцінювання неспостережуваної економіки	2
7	Тема 7. Методологія статистики платіжного балансу	2
8	Тема 8. Методологія статистики державних фінансів	1
9	Тема 9. Методологія статистики грошово-кредитного сектору	1
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи (назва теми)	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Проробка конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури по темах, які викладаються на лекціях	27	27
2	Підготовка до практичних занять	27	27
3	Підготовка до поточного контролю	27	28
4	Підготовка до контрольної роботи	21	30
5	Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)	30	30
	Разом	132	142

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені.

7. Методи навчання

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика і техніка викладання, але і висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як кейс-метод, проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами і увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносять питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладають їх стисло. Лекційне заняття, проведене у такий спосіб, пробуджує у студента активність та увагу до сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він отримав під час лекції.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання навчальної дисципліни представлено в табл.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Тема 1. Статистика макроекономічних показників та система національних рахунків	Лекція
Тема 2. Використання СНР у макроекономічному аналізі	Міні-Лекція, Кейс-метод
Тема 3. Методи статистичного дослідження національної економіки з використанням СНР	Лекція, Дискусія
Тема 4. Балансові таблиці «витрати – випуск»	Лекція, Кейс-метод
Тема 5. Методика підготовки базисних і нормативних прогнозів макроекономічного розвитку	Проблемна лекція з питання: Практика застосування базисних і нормативних прогнозів макроекономічного розвитку
Тема 6. Методологія оцінювання неспостережуваної економіки	Кейс-метод – Методи оцінювання неспостережуваної економіки

Тема 7. Методологія статистики платіжного балансу	Лекція, Дискусія
Тема 8. Методологія статистики державних фінансів	Лекція, Дискусія
Тема 9. Методологія статистики грошово-кредитного сектору	Лекція, Дискусія

8. Методи контролю

Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, самостійну роботу та виконання контрольної роботи.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- поточне оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- поточний контроль знань (тестування за темами);
- написання і захист контрольної роботи;
- складання екзамену.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- складання проміжного контролю знань (тестування).

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- оволодіння методами економіко-статистичної обробки даних з використанням комп'ютерних технологій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за чотирирівневою шкалою.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Поточний контроль рівня знань (тестування) передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як

запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

9. Схема нарахування балів та критерії оцінювання навчальних досягнень

Структура засобів контролю та розподіл балів із дисципліни наведена в табл. 2.

Таблиця 2

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Експе- наційна робота	Сума
Поточне оцінювання (поточний контроль)									Контрольна робота, перед- бачена навчаль- ним планом	Індиві- дуальне зав- дання	Разом		
Розділ 1				Розділ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9					
3	3	3	4	4	4	3	3	3	30	-	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Узагальнена схема нарахування балів (заочна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Експе- наційна робота	Сума
Поточне оцінювання (поточний контроль)									Контрольна робота, перед- бачена навчаль- ним планом	Індиві- дуальне зав- дання	Разом		
Розділ 1				Розділ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9					
3	3	3	4	4	4	3	3	3	30	-	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Поточний тестовий контроль проводиться один раз на семестр. Загальна тривалість тестів – 1,5 години. Поточні тестування складаються з 15 тестів. Одна правильна відповідь на кожен з тестів дорівнює 2 балам. Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності.

Тести можуть бути застосовані як з метою контролю, так і для закріплення теоретичних знань і практичних навичок. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Підсумковий контроль за курсом - у формі **екзамену**.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену/заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати **не менше 10 балів** з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Екзамен здійснюють за екзаменаційними білетами, які містять чотири завдання (два теоретичних питання, одне практичне завдання - задача і тести) (рис. 1). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною.

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

Факультет	<u>економічний</u>	
Спеціальність (напрямок)	<u>071 «Облік і оподаткування»</u>	
Освітня програма	<u>«Облік і оподаткування»</u>	Семестр <u>1</u>
Форма навчання	<u>денна / заочна</u>	
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): <u>другий (магістерський)</u>		

Навчальна дисципліна: **Аналіз економіки України з використанням СНР**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 3*

1. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту.
2. Моделі прогнозування економічних об'єктів.
3. Задача.
4. Тести.

Затверджено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол № _____ від „_____” _____ 20____ року

Завідувач кафедри _____	Оксана НЕСТЕРЕНКО
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____	Юлія ЛАЗЕБНИК
(підпис)	(прізвище та ініціали)

* За завдання 1 і 2 – по 5 балів, за завдання 3 – 10 балів, за завдання 4 – 20 балів. Всього – **40 балів**.

Рис. 1. Зразок екзаменаційного білету

Критерії оцінювання (засоби діагностики)

Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;

- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. *Повнота відповіді або виконання завдання:*

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. *Рівень сформованості логічних умінь:*

- елементарні дії;
- операція, правило, алгоритм;
- правила визначення понять;
- формулювання законів і закономірностей;
- структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання контрольної роботи

Контрольна робота складається з виконання практичних розрахунково-графічних завдань за темами курсу. Максимальна оцінка за виконання завдань індивідуальної розрахункової роботи – 30 балів.

Виконання завдань оцінюється за такими критеріями:

- технологічна грамотність;
- методична грамотність;
- обґрунтованість висновків;
- правильність оформлення.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Кількість балів	Практичне завдання
22-30	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
15-21	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
8-14	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи.
0-7	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи.

Критерії оцінювання на екзамені

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). За екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язно й обґрунтовано;
- навести вірне рішення задачі та тестів.

2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 бала) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викласти теоретичний матеріал зв'язно й обґрунтовано;
- навести вірне рішення задачі;
- можливі помилки у відповідях на тести.

3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 бала) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- можливі помилки при розв'язанні задачі та в тестах.

4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередніх пунктах.

Шкала оцінювання екзаменаційної роботи:

- за кожен правильну відповідь на теоретичні питання завдань 1, 2 студент одержує по 5 балів;
- за правильно виконане завдання 3 (розрахункова задача) – 10 балів;
- за правильно виконане завдання 4 (тести) студент одержує 20 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни та балів, набраних ним при складанні семестрового екзамену (поточне оцінювання за роботу протягом семестру, поточний контроль знань (тестування), контрольна робота та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач вищої освіти при підсумковому семестровому контролі, складає 100.

Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни

Види робіт	Максимум балів
Поточне оцінювання	30
Контрольна робота	30
РАЗОМ	60
Екзамен	40
ВСЬОГО	100

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за чотирирівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Лазебник Ю.О. Аналіз економіки України з використанням СНР: дистанційний курс на LMS платформі Moodle. URL : <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6964>.
2. Економічна статистика: навчальний посібник, 2-ге вид., перероб. та доп. / О.О. Нестеренко, О.С. Корепанов, Т.Г. Чала та ін.; за ред. О.О. Нестеренко, В.М. Соболева, Т.Г. Чалої. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. 449 с.
3. Міжнародна статистика: навчальний посібник / Соболев В.М., Корепанов Г.С., Корепанов О.С. та ін. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 443 с.
4. Особливості 6-го видання Керівництва з платіжного балансу і міжнародної інвестиційної позиції (КПБ6). URL : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18799014>
5. Coordinated Direct Investment Survey Guide – 2015. Pre-Publication Draft / IMF, 2015. URL : <https://www.imf.org/external/np/sta/pdf/cdisguide.pdf>.
6. System of National Accounts, 2008 (2008 SNA) / European Communities, International Monetary Fund, Organisation for Economic Co-operation and Development, United Nations and World Bank, 2009. URL : <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/SNA2008.pdf>.

Допоміжна література

1. Лазебник Ю.О., Гецько Ю.Ю. Кластеризація регіонів України за рівнем розвитку будівництва як підґрунтя для розроблення стратегії сталого розвитку регіонів // *Modern research in science and education*. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference (Чикаго, 7-9 грудня 2023 р.). USA, Chicago: BoScience Publisher. 2023. Pp. 958-965. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/MODERN-RESEARCH-IN-SCIENCE-AND-EDUCATION-7-9.12.2023.pdf>.
2. Лазебник Ю.О., Сіліна Є.Р. Формування методологічних засад оптимізації управління витратами на підприємстві. *Eurasian Scientific Congress*: матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Барселона, Іспанія, 17-19 травня 2020 р.). С. 667–672. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/05/EURASIAN-SCIENTIFIC-CONGRESS_17-19.05.2020.pdf.
3. Лазебник Ю.О. Попова А.В. Методичні засади статистичного вивчення впливу COVID-19 на стан лісового сектору в Україні та світі. *Priority Directions of Science and Technology Development*: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, Україна, 22-24 листопада 2020 р.). С. 1274–1278. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-22-24-noyabrya-2020-goda-kyiv-ukraina-arhiv/>.
4. Chala, T., Korepanov, O., Lazebnyk, I., Chernenko, D., Korepanov, G. Statistical modeling and forecasting of wheat and meslin export from Ukraine using singular spectral analysis. *Statistics in Transition New Series*. ISSN 1234-7655. Poland. 2023. 24(1), pp. 169–197. DOI <https://doi.org/10.59170/stattrans-2023-010>. URL: https://sit.stat.gov.pl/SiT/2023/1/gus_sit_2023_00_tetyana_chala_oleksiy_korepanov_iuliia_lazebnyk_daryna_chernenko_georgii_korepanov_statistical_modelling_and_forecasting.pdf.
5. Chala T., Korepanov O., Lazebnyk I., Chernenko D., Korepanov G. Information provision for monitoring the sustainable development of the land and biodiversity. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. Volume 1254, 4th International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF-2023), 22/05/2023 - 26/05/2023. ISSN 17551307. Kryvyi Rih, Ukraine. 2023. Kryvyi Rih: IOP Publishing. DOI <https://doi.org/10.1088/1755-1315/1254/1/012017>. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1254/1/012017/pdf>.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Динаміка платіжного балансу України (аналітична форма подання). URL : www.bank.gov.ua.
2. Загальноакадемічний портал наукової періодики. Національна академія наук України / Л. Костенко, Є. Копанєва // Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/NTI/search.html>.
3. Методологічні положення оновленої версії системи національних рахунків 2008 року. Київ. 2013. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Нормативно-правова база / Кабінет Міністрів України; Урядовий портал. Офіц. веб-сайт. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/list>.
5. Нормативно-правові акти / Урядовий портал. Єдиний веб-портал виконавчої влади України. URL : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=32854.
6. Статистична інформація / Державна служба статистики України; за ред. О. Г. Осауленка / Офіційний сайт державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Metadata Classifications. RAMON – Reference And Management Of Nomenclatures / Eurostat. European Commission. URL : http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM&StrGroupCode=C_LASSIFIC&StrLanguageCode=EN.
8. UN Comtrade Database / United Nations. URL : <http://comtrade.un.org>.
9. World development report 2015 Mind, Society, And Behavior. URL : <http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/Publications/WDR/WDR%202015/WDR-2015-Full-Report.pdf>.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі.

У разі проведення екзамену/заліку в дистанційній формі використовується LMS платформа Moodle з автентифікацією здобувача у режимі відеоконференції з Zoom. Реєстрація (допуск до складання) учасників освітнього процесу, а також обмін контрольними (підсумковими) завданнями та відповідями на них здійснюється винятково з корпоративної електронної пошти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (домен – karazin.ua) із забезпеченням академічної доброчесності. При проведенні екзамену/заліку в дистанційній формі використовуються технічні і програмні засоби, які дозволяють забезпечити аудіо- і відео- фіксацію.

Режим доступу до курсу на LMS платформі Moodle: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6964>.